

Jorritsma-Lebbink

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Nee.

De heer **Esselink** (CDA): ...en tevens de Duitse minister van milieu, die gisteren op de Duitse televisie was, reageerde zo. Geconfronteerd met dat briefje, zei zij dat de Duitse regering daarop had moeten reageren, en wel direct.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik heb gisteren de Duitse televisie niet gezien, maar ik heb het briefje in elk geval nooit zo beschouwd. Het is boeiend om te weten dat ook de vertegenwoordiger van de Britse regering die het briefje zelf heeft geschreven, het nooit zo bedoeld heeft, en dat ook tegen ons zegt.

Eerlijk gezegd heb ik niet zo'n behoefte aan een theoretische discussie. Ik heb er veel meer behoefte aan om te bezien hoe wij kunnen voorkomen dat de Brent Spar wordt afgezonken. Ik ben graag bereid alles te doen wat wij kunnen doen; daar heb ik de motie van de heer Rosenmøller niet voor nodig. Ik kan overigens melden dat de heer Wijers inmiddels contact heeft gehad met Shell en heeft aangedrongen op uitstel van dumping. Dat was overigens voordat hij met NOVA sprak. Tot nu toe verwijst Shell inderdaad naar de Britse minister van industrie en handel, die de vergunning verleend heeft. De heer Wijers heeft vervolgens met die minister mondeling en schriftelijk contact gehad, om hem ertoe te bewegen geen onomkeerbare dingen te laten gebeuren. Hij heeft in feite herhaald wat wij afgelopen vrijdag aan de Engelse minister van milieu hebben gevraagd. Overigens had ik dat daarvoor ook al bij brief aan deze minister gevraagd. Dat was de brief waar de heer Esselink naar verwezen heeft.

Ik denk dat ik hiermee ook de vraag van de heer Van den Berg over de hoogte van de kosten heb beantwoord. Naar mijn mening kan namelijk op basis van het Ospar-verdrag de hoogte van de kosten niet doorslaggevend zijn voor de beslissing of iets wordt weggehaald of niet.

De heer Crone heeft nog gevraagd of mijn voorganger ooit aan de Engelse regering heeft geschreven. Het is mij niet bekend. Ik heb het ook niet in het archief kunnen vinden.

Hij heeft verder gevraagd of Smit heeft berekend dat de ontmanteling maar 20% kost van het bedrag dat

Shell noemt. Volgens Shell kost ontmanteling 46 mln. Engelse Ponden en volgens Smit Engineering kost het 10 mln. Engelse Ponden. Helaas ken ik de aanbiedingen niet uit de eerste hand. Een van de twee moet gelijk hebben en ik neem aan dat degene die het heeft aangeboden weet tegen welke prijs hij dat heeft gedaan. Het verschil is inderdaad wel erg groot.

Ik meen dat ik hiermee alle vragen heb beantwoord. Afrondend, zeg ik dat ook ik de komende dagen opnieuw contact zal opnemen met degenen die in het Verenigd Koninkrijk de verantwoordelijkheid dragen. Ik had al aangekondigd dat ook ik zal pogen met Shell in gesprek te komen. Dat moet trouwens ook vanwege een ander onderwerp. Ik hoop dat wij uiteindelijk bereiken dat dit booreiland niet wordt afgezonken. Misschien is het nog veel belangrijker dat het daarna afgelopen moet zijn. Ik heb het gevoel dat, als het ene niet lukt, deze actie er in elk geval toe leidt dat iedereen ervan overtuigd is dat het buitengewoon onverstandig is om booreilanden in de zee af te zinken.

De heer **Crone** (PvdA): Mevrouw Jorritsma heeft nog niet gezegd wat zij van de moties vindt. In de motie-Rosenmøller wordt om extra actie gevraagd en daar hebben wij allemaal om gevraagd. De minister heeft al gezegd dat zij die zal ondernemen. Wil zij nog vertellen hoe snel zij kan rapporteren en of dat continu mogelijk is? Krijgen wij dinsdag een rapportage van wat er tot dan is gebeurd? De dagen en nu ook de uren tellen.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Voorzitter! Ik zal alle collega's die inmiddels actie hebben ondernomen, vragen om dat te rapporteren, direct aan de Kamer dan wel via mij aan de Kamer. Het lijkt mij goed, dat ik de Kamer de komende dagen van dag tot dag op de hoogte houd van de acties die ondernomen zijn.

De heer Rosenmøller heeft gevraagd om een breder verband. Wij hebben natuurlijk in Europees verband op dit moment eigenlijk alle acties ingezet die gezamenlijk te ondernemen zijn en fysiek de komende dagen nog ondernomen zouden kunnen worden. Ik zou mij nu eigenlijk willen concentreren op de dingen die de Nederlandse regering nog kan doen. Dat kan

natuurlijk niet veel meer zijn dan proberen te spreken met Shell en met het Verenigd Koninkrijk, om hen ervan te overtuigen dat het verstandig is om het niet te doen.

De heer **Poppe** (SP): Mijnheer de voorzitter! Ik heb drie vragen gesteld waarop de minister tussen de regels door heeft geantwoord. Dat is niet zo uitgebreid gebeurd. Ik herhaal de vraag welke ijzers onze minister van Economische Zaken bij het gesprek met Shell in het vuur had. Wat was het exacte antwoord? Ik krijg daar graag een verslag van.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Vindt u het heel erg als ik de heer Wijers vraag, schriftelijk op uw vragen te antwoorden?

De heer **Poppe** (SP): Uitstekend!

De heer **Rosenmøller** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begrijp de inzet van de Nederlandse regering om er de komende periode alles aan te doen om de dumping van de Brent Spar tegen te gaan. Er zijn soms van die onderwerpen zoals dit. De Kamer en de fracties hebben de afgelopen dagen zo ongeveer elk uur van de dag naar buiten hun standpunt geventileerd. Ik beslis daarom toch om mijn motie in stemming te laten brengen, niet omdat ik meen dat er een meningsverschil met de regering is, maar simpelweg omdat de Kamer zichzelf zo heel af en toe moet uitspreken.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Na een schorsing van tien minuten stemmen wij over de moties.

De vergadering wordt van 16.30 uur tot 16.40 uur geschorst.

In stemming komt de motie-Esselink/Boers-Wijnberg over de wijze van reageren door de Nederlandse regering op het voornemen tot het laten afzinken van de Brent Spar (24223, nr. 1).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het AOV, GroenLinks, de SP en de leden Hendriks en Verkerk voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Rosenmüller over het nogmaals bezwaar aantekenen tegen het besluit van de regering van het Verenigd Koninkrijk (24223, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de RPF, de SGP, het GPV, het CDA, het AOV en de leden Hendriks en Verkerk voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

Ik dank de minister voor de verschaft informatie.

Voorzitter: Zijlstra

Aan de orde is de behandeling van:

- **het jaarverslag van de Nationale ombudsman 1994 (24125);**
- **Bevoegdheid van de Nationale ombudsman ten aanzien van mede-overheden (24206).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Kamp** (VVD): Voorzitter! Wij hebben bij de bespreking van het jaarverslag van de ombudsman over 1994 in de commissie voor Binnenlandse Zaken tegenover de heer Oosting onze waardering kunnen uitspreken voor de kwaliteit van zijn verslag en voor het werk dat hij verleden jaar heeft verricht. Toch denk ik dat de bespreking van het verslag van de ombudsman in de Kamer met de staatssecretaris nog aan waarde kan winnen als wij er op een iets andere wijze op reageren en als de bewindslieden er wat anders mee omgaan. Als voorbeeld zou ik de behandeling van het verslag van de Algemene Rekenkamer willen noemen. Daarin wordt de kritiek van de Rekenkamer verwoord, evenals het commentaar van de regering daarop. Vervolgens wordt er een nawoord van de Rekenkamer aan toegevoegd.

Uit het verslag van de ombudsman zijn ook ieder jaar enkele structurele tekortkomingen te halen. En het is natuurlijk de bedoeling, die tekortkomingen zo mogelijk op te heffen. Ik denk dat daar een goede bijdrage aan gegeven kan worden door die tekortkomingen in het verslag niet alleen duidelijk toe te

spitsen, maar ook de bewindslieden de gelegenheid te geven, daarop te reageren en die reactie in het rapport op te nemen. Er zou ook een afzonderlijke reactie van het kabinet op de belangrijke punten van kritiek van de ombudsman bij het rapport gevoegd kunnen worden. Wij kunnen dan bij de behandeling in de Kamer zowel het jaarverslag als de reacties van de regering bespreken. Ik zou drie voorbeelden willen geven van reacties van de regering die wij niet missen.

In 1994 is het net als in 1993 vaak voorgekomen dat burgers klagen over het niet willen opnemen door de politie van een aangifte. Die handelwijze is in strijd met artikel 163 van het Wetboek van Strafvordering en dit vergt een serieuze reactie van de verantwoordelijke bewindspersoon.

Ook geeft de ombudsman als zijn mening dat het sociaal-juridische netwerk van eerste opvang de laatste jaren zo onder druk is komen te staan dat het dreigt te bezwijken. Volgens mij is dat een belangrijk signaal. Gezien de grote maatschappelijke gevolgen daarvan vergt dat toch een reactie van het kabinet.

In 1994 is opnieuw in een aanmerkelijk aantal gevallen door burgers schade geleden door een verzuim van de rijksoverheid. Sommige diensten kennen daarvoor een regeling, maar andere niet. De ombudsman vraagt nu om een algemene wettelijke regeling voor het toekennen van schadevergoeding/compensatie onder nader te stellen voorwaarden voor nader te bepalen vormen van verzuim van de zijde van de rijksoverheid. Het lijkt mij heel goed, als het kabinet zijn reactie daarop geeft.

Er kan mijns inziens meer gedaan worden met het keurige verslag van de ombudsman door het te betrekken bij de systematische evaluatie van de zelfstandige bestuursorganen. Daar is vanmorgen om gevraagd in het overleg van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken met de bewindslieden van Financiën en van Binnenlandse Zaken. Dat is zeker mogelijk met de komende evaluatie van de Immigratie- en naturalisatiedienst (IND).

De ombudsman noemt het beeld van die dienst in 1994 niet positief. Aan die kwalificatie legt hij het heel belangrijke aspect ten grondslag van

het lang uitblijven van beslissingen en de onmogelijkheid voor burgers om informatie te krijgen over de stand van zaken. De ombudsman heeft voor zichzelf geregeld dat hij, zodra hij bij de IND een klacht van een burger voorlegt waarop hij een reactie wenst, die binnen een week krijgt. Dat is weliswaar heel prettig, maar daarmee is het probleem niet opgelost. Die reacties moeten de burgers namelijk snel rechtstreeks kunnen krijgen. Het moet niet nodig zijn dat de ombudsman daar tussen gaat zitten.

Bij de evaluatie van de IND kunnen de bevindingen van de ombudsman door de jaren heen een belangrijke rol spelen. Dat geldt niet alleen voor de IND, maar ook voor de andere zelfstandige bestuursorganen die frequent contacten met burgers onderhouden.

Wat de financiering van de ombudsman betreft, heeft het kabinet in de Voorjaarsnota voorgesteld om hem 7 extra formatieplaatsen te geven voor juristen die hem bij kunnen staan in het feitelijke werk. De ombudsman vroeg om 14 extra plaatsen. Het is mijns inziens de vraag of de financiering voor de ombudsman blijvend aan de werkzaamheden aangepast moet worden dan wel dat op een gegeven moment het budget het uitgangspunt moet zijn waarmee het werk door de ombudsman zo goed mogelijk gedaan moet worden. Volgens mij moet het laatste gebeuren. Immers, de ombudsman kan niet buiten de algemene lijn komen te staan voor de financiering van de rijksoverheid en onderdelen die daarmee samenhangen.

Ook aan de orde is de notitie over de bevoegdheid van de ombudsman wat de medeoverheden betreft. Het lijkt mij overigens goed dat ik eerst meld dat ik vraagtekens plaats bij de wijze waarop die notitie is voorbereid. Volgens mij is het vanzelfsprekend dat, als je praat over de bevoegdheid van de ombudsman bij gemeenten, er van tevoren overleg is met de Vereniging van Nederlandse gemeenten. Mij is niet gebleken dat dit is gebeurd. Tegen deze achtergrond had ik het ook vanzelfsprekend gevonden dat er met de reeds functionerende gemeentelijke ombudslieden een zinnig contact was geweest. Dat is volgens mij evenmin gebeurd. Vandaar dat ik de voorbereiding van die notitie niet optimaal acht.